

PSİKOLOJİ ve
PSİKOTERAPİ
ARAŞTIRMALARI
DERNEĞİ

2020 - 2025

FAALİYET RAPORU

  @ppad_resmi

ppader.com

Aziz Mahmut Hüdai, Gülfem Sk. No:22
Üsküdar/İstanbul

içindekiler

02

Hakkımızda

03

Ekibimiz

04

Ruh Sağlığı Öğrencileri ve Profesyonellerine Yönelik Genel Faaliyetler

10

İslam, Psikoloji ve Psikoterapi Çalışmaları Alanına İlgili Duanlara Yönelik Faaliyetler

20

İslam, Psikoloji ve Psikoterapi Çalışmaları Alanına Bilimsel Düzeyde Katkı Sağlamaya Yönelik Faaliyetler

24

Topluma Yönelik Faaliyetler

30

Bilimsel Araştırmalar ve Yayınlar

54

Gelecek Projeler

hakkımızda

Merhabalar,

Elinizdeki bu bülten 2020 yılında başlayan bir oluşumun gelişim yolculuğunu anlatmaktadır. Bugün Psikoloji ve Psikoterapi Araştırmaları Derneği adıyla çalışmalar yürüten topluluğumuzu yakından tanımak ve faaliyetlerimiz hakkında bilgi sahibi olmak için bülteni inceleyebilirsiniz.

Şubat 2020'de ruh sağlığı alanında çalışmalarına başlayan İslam Düşüncesinde Psikoloji ve Psikoterapi Platformu, ruh sağlığı öğrencilerine, profesyonellerine ve topluma yönelik gönüllü çalışmalarla her geçen gün faaliyet alanını genişletmiştir. Platform bünyesinde iki yılı aşkın süreyle yürütülen çalışmalar Eylül 2022 itibariyle kurulan Psikoloji ve Psikoterapi Araştırmaları Derneği çatısı altında toplanmıştır.

Derneğin amaçları arasında; psikoloji ve psikoterapi alanında araştırmalar yürütmek, ruh sağlığı alanına yönelik eğitim ve araştırma faaliyetlerine destek olmak, alan öğrencileri, çalışanları ve akademisyenlerinin bilimsel çalışma ve mesleki gelişimlerine katkı sunacak ortamın sağlanması bulunmaktadır. Özellikle kendi medeniyet kaynaklarımızla güçlü bir ilişki kurmak ve ruh sağlığına dair ihtiyaçları bu çerçevede yeniden düşünerek çözüm önerileri sunmak amaçlanmaktadır.

Platformdan derneğe ve bugüne değin gerçekleştirilen faaliyetler arasında seminerler, söyleşiler, dersler, kamplar, grup atölyeleri, metin analizleri, bilimsel araştırmalar, sempozyumlar, kitap, makale, kitap bölümü gibi yayın çalışmaları ve topluma yönelik sosyal sorumluluk projeleri yer almaktadır. Bu çalışmalar hitap ettiği kitleye göre sınıflandırılarak bültende tanıtılmıştır.

ekibimiz

Yönetim Kurulu Başkanı

Dr. Taha Burak Toprak

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Kln. Psk. Yakup Işık

Yönetim Kurulu Üyeleri

Kln. Psk. Beyza Karakan

Kln. Psk. Nurşin Çetiner

Kln. Psk. Hanne Nur Özçelik

Psk. Dn. Şuheda Ece Kaya

Kln. Psk. Hatice Rumeysa Işık

Kln. Psk. M. Furkan Cinisli

Psk. Meryem Karacan

Psk. Rumeysa Gül Topaloğlu

Psk. Fikriye Bilge Bircan

Psk. Dn. Esra Yalçın Tankır

Kln. Psk. Rumeysa Çelik

Psk. Dn. Tuba Kay

1. Ruh Sağlığı Öğrencileri ve Profesyonellerine Yönelik Genel Faaliyetler

Ruh sağlığı öğrencileri ve profesyonellerinin alanla ilgili kritik meselelere dair farkındalığını gerek teorik gerekse pratik düzeyde artırmayı ve dayanışma ortamı oluşturmayı amaçlayan çeşitli faaliyetler yürütölmektedir:

- Ruh Sağlığı Buluşmaları
- Seminerler
- Kamplar
- Yaşamı Yeniden Düşünme Atölyeleri

1.1. Ruh Sağlığı Buluşmaları

Ruh sağlığı öğrencileri ve profesyonellerini bir araya getirerek değerleri ile mesleki pratikleri arasında yaşadıkları ikilem ve zorlukların paylaşılması ve müzakere edilmesi için bir zemin sağlamak amacıyla Dr. Taha Burak Toprak'ın sunumuyla mesleki söyleşiler düzenlenmektedir. Bu söyleşilerde "Temel Soru ve Sorunlar", "Psikoterapideki Pratik Konular: Sınırlar, Engeller, İmkanlar", "Yöntem Tartışmaları - Yöntemini Kavramayan Yolcuğunu Anlar Mı?", "Genel Bir Bakış ve Ek Sorular" başlıkları ele alınmakta, böylece benzer zorluklar deneyimleyen meslektaşlar için bir dayanışma ve ortak çözüm üretme ortamı sağlanmaktadır.

1.2. Temel Giriş Seminerleri

2024 yılında üçüncüsü düzenlenen ve temel bir giriş mahiyetinde olan bu seminerler İslam, psikoloji ve psikoterapi çalışmaları alanlarına dair kritik kavramlar, yaklaşımlar ve tartışmalara dair bir bakış açısı kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu seminerlerde ruh sağlığı ve İslami ilimler alanlarında ufuk açıcı çalışmalar yürüten akademisyen ve uzmanlar ağırlanmaktadır. İslam, psikoloji ve psikoterapinin kesiştiği ve ayrıştığı noktaların ilgili akademisyenlerin ihtisas alanları perspektifinden anlamlandırmasına fırsat oluşturulmaktadır. Seminerlerimize katkı sunan isimlerden bazıları şu şekildedir;

- Dr. Taha Burak Toprak
- Prof. Dr. Medaim Yanık
- Prof. Dr. Ömer Türker
- Prof. Dr. Ekrem Demirli
- Prof. Dr. Malik Badri
- Dr. Mustafa Merter
- Prof. Dr. Fatih Yavuz
- Doç. Dr. Zuhal Ağilkaya Şahin
- Prof. Dr. Eşref Altaş
- Doç. Dr. Mehmet Zahit Tiryaki
- Doç. Dr. Mehmet Dinç
- Doç. Dr. Tuba Erkoç Baydar
- Doç. Dr. Hacı Bayram Başer
- Muhammet Uysal
- M. Halit Çelikyön
- Dr. Hooman Keshavarzi

1.3. Kamplar

İSLAM DÜŞÜNÇESİNDE PSİKOLOJİ PLATFORMU YAZ KAMPI
HER ŞEYİ YENİDEN DÜŞÜNMEK

CUMA	CUMARTESİ
08.30 - 09.30 Açılış	09.00 - 10.30 Doğa Anlayışımız 20 dk mola
09.30 - 11.00 Benlik Anlayışımız	10.50 - 12.20 Olgunlaşma Anlayışımız: Namazın Merkezliği Öğle arası
11.00 - 12.00 Psikoloji Anlayışımız	13.20 - 14.50 Rehber Anlayışımız: Kur'an-ı Kerim 20 dk mola
12.00 - 13.00 Olgunlaşma Anlayışımız Öğle arası	15.10 - 16.40 Rehber Anlayışımız: Peygamberimiz (sav) 20 dk mola
14.00 - 15.30 Evren Anlayışımız 20 dk mola	16.50 - 17.20 Soru Cevap
15.50 - 17.20 Atom Anlayışımız	

PAZAR

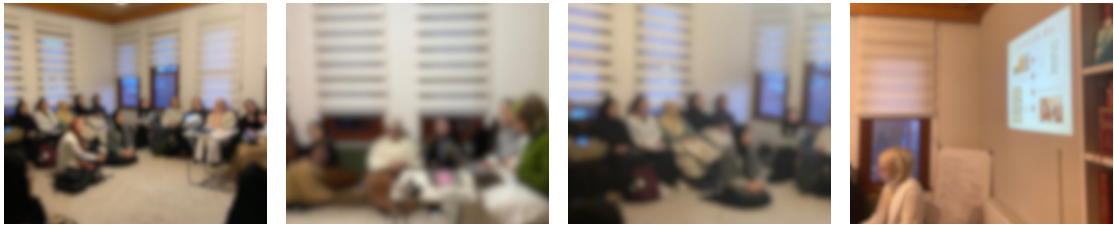
09.00 - 10.30 İnanç Anlayışımız
20 dk mola
10.50 - 13.30 Kapanış ve Öğle Yemeği

İnsanı, evreni ve doğayı İslam düşüncesi perspektifiyle yeniden ele almayı ve yorumlamayı amaçlayan kamplarda evren, doğa, benlik, inanç, olgunlaşma, irade, vahiy ve peygamberlik temaları ekseninde çeşitli dersler gerçekleştirilmektedir. Bu dersler yıl içerisinde yürütülen metin analizi derslerinin kapsamlı bir özeti mahiyetini de taşımaktadır. Bu anlamda yıl içerisinde küçük gruplarla gerçekleştirilen derslerin daha geniş kitlelerin istifadesine sunulması da kampların amaçları arasındadır. Söz konusu kamp dersleri eleştirel düşünme becerisi kazandırmanın yanı sıra kendi medeniyet mirasımızın referanslarıyla fikir üretme anlamında da önemli farkındalıklara vesile olmaktadır.

1.4. Yaşamı Yeniden Düşünme Atölyeleri

Psikoloji ve PDR lisans öğrencilerinin hayatın temel meselelerine dair mevcut kavram ve prensiplere eleştirel bakış kazanmalarını sağlamak ve kendi değerlerine uygun bir düşünce sistemi geliştirmelerine katkı sunmak amaçlanmıştır. Karşılıklı etkileşim ve birlikte düşünmeyi destekleyecek şekilde oluşturulan 10-15 kişilik gruplarda evren, olgunlaşma ve bilgi anlayışlarını kapsamında çeşitli kavramlar derinlemesine ele alınmaktadır.

Katılımcılarımızdan...

Ruh sağlığı buluşmaları, seminerler ve kampları içeren faaliyetlerimiz 2020 - 2025 yılları arasında 900'ün üzerinde katılımcıya ulaşmıştır.

- *"İslam düşüncesinden fıkıh geleneği üzerinden bahsetmek çok farklı ve değerli oldu. Fıkıhı az çok bilsek de bilmediğim açılardan alanımız psikolojiye dair benzerlikler bularak bir şeyler düşünmek hoşuma gitti. Derinlemesine ve incelikle kavramaya çalışmak olan fıkıh, hak ve sorumluluklarımızı bilmeye bizi davet eder. Tanımı bile psikolojik açıdan incelenmesi gereken bir konu olabilir..."*

Esra Güneş, Klinik Psikolog

- *"Sürecin başından beri her oturum için oldukça emek verildiği çok belliydi. Zaman zaman epey zorlansam da bu dersler beni farklı sorulara, düşüncelere ve araştırmaya yöneltti. Alanım için zihnimde yepyeni bir ufuk açıldı sayenizde. Burada düşündüğüm sorular hayatımın pek çok noktasına da etki etti..."*

Nursima Çavuş, Klinik Psikolog

- *"Oldukça istifadeli bir program oldu. Fahreddin Razi üzerinde yoğun bir çalışma yapmam gerektiğini fark ettirdi. Fayda ve zarar algısı fikri, ilk formlardan birinde ifade ettiğim İslam'ın gözünden faydacılık anlayışına dair yapılabilecek çalışma için başvurabileceğim bir kaynak oldu bana. Bu açıdan ayrıca mutlu oldum. Emegi geçen herkesten Allah razı olsun."*

Emine Gökalp, Psikolog

- *"Kamp boyunca kurulan samimi kardeşlik ortamı bence her şeyden değerliydi. Derslerin içeriğiyle, program akışıyla, konuşmacıları ve katılımcılarıyla beklediğimden de daha güzel bir ortam vardı. Tüm kamp boyunca hissettiğim aidiyet duygusunu uzun zamandır bulunduğum hiçbir ortamda hissetmemiştim."*

Ensar Usame Durdağ, Psikolog

2. İslam, Psikoloji ve Psikoterapi Çalışmaları Alanına İlgili Duyanlara Yönelik Faaliyetler

Ruh sağlığı öğrencileri ve profesyonellerinden İslam, psikoloji ve psikoterapinin kesiştiği ve ayrıştığı teorik ve pratik meselelere ilgi duyanlara yönelik çeşitli faaliyetler yürütülmektedir:

- Sempozyumlar
- Kademe Dersleri
- Sabah Dersleri
- Kalp Yarası Dersleri
- Metin Analizleri
- Mesleki Söyleşiler
- Ulusal ve Uluslararası Ortak Çalışmalar

İDP & İGP

I. İSLAM DÜŞÜNÇESİNDE PSİKOLOJİ VE PSİKOTERAPİ SEMPOZYUMU

Program Akışı ve Konuşmacılar

30

31 EKİM 2020	1 KASIM 2020
<p>9.00 – 10.15</p> <p>Psikoloji Tarihi Oturumu</p> <p>Oturum Başkanı: M. Furkan CİNİSLİ</p> <p>• İdrine Sultan II. Bayezid Darüşşifası</p> <p>• Londra Bethlem Hastanesi - İlliat KURTAÇ</p> <p>• Geleneksel Psikoterapi Yöntemleri - Ayşe SANCAK</p> <p>• Koronavirüs Gerçekliğinden İslam Tarihindeki Yeba Salgınlarına Psikolojik Bir Bakış: Psikososyal Deneyimler ve Psikolojik Başa Çıkış Kaynağı Olarak İslam - Merve MURSOY DEMİR</p> <p>10.30 – 11.45</p> <p>Gelişim Psikolojisi Oturumu</p> <p>Oturum Başkanı: Beyza KARAKAN</p> <p>• Çocukluk Dönemi Ahlak Gelişimine Gıyaslamalı Bakış - Halime GARYEL</p> <p>• İrmizi 2516. Hadisi Ekseninde Orta Çocuklukta Bellisizliğe Tahammül ve Kayıya Bağlanma Kuramının Etkisi - Fatma Şule DEMİRTAŞ</p> <p>• İslamiyet'te Çocuk Eğitimi - Ayşe AYDOĞAN</p> <p>ÖĞLE ARASI</p> <p>13.30 – 14.45</p> <p>Genel Kuramsal Psikoloji Oturumu</p> <p>Oturum Başkanı: Yakup İŞİK</p> <p>• Çözülmek Üzerine Güzelleme - Beda DUMAN</p> <p>• Akış Kuramı ve Doruk Deneyimlerin Kendini Gerçekleştirme ile İlişkisi: Karşılaştırmalı Bir Çalışma - Nisanur SARIGÜL</p> <p>• Toplumsal Bellek, Olumlu Düşünme ve Tevekkül İlişkisi: Bilişsel Psikolojide İslami Bir Yaklaşım - Fatma Zehra KINIK</p> <p>15.00 – 16.15</p> <p>Pozitif Psikoloji Oturumu -1-</p> <p>Oturum Başkanı: Şüheda Ece SARI</p> <p>• Pozitif Psikoloji ve İslam Geleneği Bağlamında Ahlak Gelişimi ve Eridemler - Esra YALÇIN</p> <p>• Farabi ve Pozitif Psikoloji Açısından Mutluluk Kavramının İncelenmesi - Tuba KAY</p> <p>• İslam Düşüncesi ve Pozitif Psikoloji - Ayşenur KORK</p>	<p>9.00 – 10.00</p> <p>Psikopatoloji Oturumu -1-</p> <p>Oturum Başkanı: Asuman KURT</p> <p>• Kaygı ve Manevi Psikoloji - Ayşenur KARAHAN YABANIGÜL</p> <p>• Narsizm ve Din - Betül MALBELEĞİ</p> <p>10.15 – 11.30</p> <p>Psikoterapi Oturumu</p> <p>Oturum Başkanı: Nurşin ÇETİNE</p> <p>• Ebu Zeyd El Belhi'nin Ruh Sağlığı Üzerine Yazdıkları ve Modern Psikoterapi Yöntemleri - Fikriye BİLİR</p> <p>• Varoluşçu Terapinin Anlam Arayışı Ekseninde Nefs-i Emmare Hallerine Bakış - Meryem BEKTAŞ</p> <p>• Anne Baba Algısı ve Tanrı Algısı Arasındaki İlişkinin Terapide Kullanımı - Merve MATKARIMOV</p> <p>11.45 – 12.45</p> <p>Pozitif Psikoloji Oturumu -2-</p> <p>Oturum Başkanı: Hatice Rumeysa ME</p> <p>• İslam Düşüncesi Bağlamında Travmatik Yaşam Olaylarıyla Başa Çıkımda Psikolojik İyi Oluş ve Psikolojik Dayanıklılık Kavramlarını Etkisi - Rumeysa ÇELİK</p> <p>• Psikolojik Dayanıklılık, Travma Sonrası Büyüme ve İnanç İlişkisi - Derya UZUNKÖPRÜ</p> <p>ÖĞLE ARASI</p> <p>13.30 – 14.45</p> <p>Aile ve Çocuk Oturumu</p> <p>Oturum Başkanı: Bübra Nur TEKİN</p> <p>• Suça İtilmiş Çocuklar Suça Sürüklenen Çocuklar - Rumeysa Gül TOPALOĞLU</p> <p>• Adli Psikoloji: Suça Sürüklenen Çocukları Hayata Kazandırmak - Marside KOROĞLU</p> <p>• Bireyi ve Aileyi İslam'ı Referans Alarak Korumak - Yasemin Özlem Nur CANDAN</p> <p>15.00 – 16.15</p> <p>Psikopatoloji Oturumu -2-</p> <p>Oturum Başkanı: Hanne Nur ÖZÇELİK</p> <p>• Duygusal Yeme Ve İslam'da Beslenme Pratikleri: Kuramsal ve Pratik Yaklaşımlar - Halide Sena KOÇYİĞİT</p> <p>• İnanç Perspektifinde Bağımlılık - Burak ASLAN</p> <p>• Sosyal Medya Bağımlılığı ile Maneviyat Arasındaki İlişki - Zeynep ÇAKMAK</p> <p>16.30 – 17.30</p> <p>Kapanış ve Değerlendirilme</p>

II. İSLAM DÜŞÜNÇESİNDE PSİKOLOJİ VE PSİKOTERAPİ SEMPOZYUMU

1-3 TEMMUZ

islamvepsikoloji.com

2025 Faaliyet Raporu

2024

III. İslam Düşüncesinde Psikoloji ve Psikoterapi Sempozyumu

PSİKOLOJİ ve PSİKOTERAPİ ARAŞTIRMALARI DERNEĞİ

İslam Düşüncesinde Psikoloji

@ppad_resmi @dpsikoloji

2.1. Sempozyumlar

Temel giriş seminerlerini başarıyla tamamlayan katılımcıların, İslam düşüncesiyle entegratif çalışmalar yapmak üzere araştırma önerileri hazırladıkları ve çalışmalarını sunarak geribildirim aldıkları İslam Düşüncesinde Psikoloji ve Psikoterapi Sempozyumları 2024 yılı itibariyle üçüncü kez gerçekleştirilmiştir. Çalışmalarda psikoloji araştırmaları, psikoterapi uygulamaları ve İslam düşüncesi mirası temel alınarak güncel problemlere yeni bakış açıları ve çözüm önerileri getirilmesi hedeflenmektedir.

2.2. Kademe Dersleri

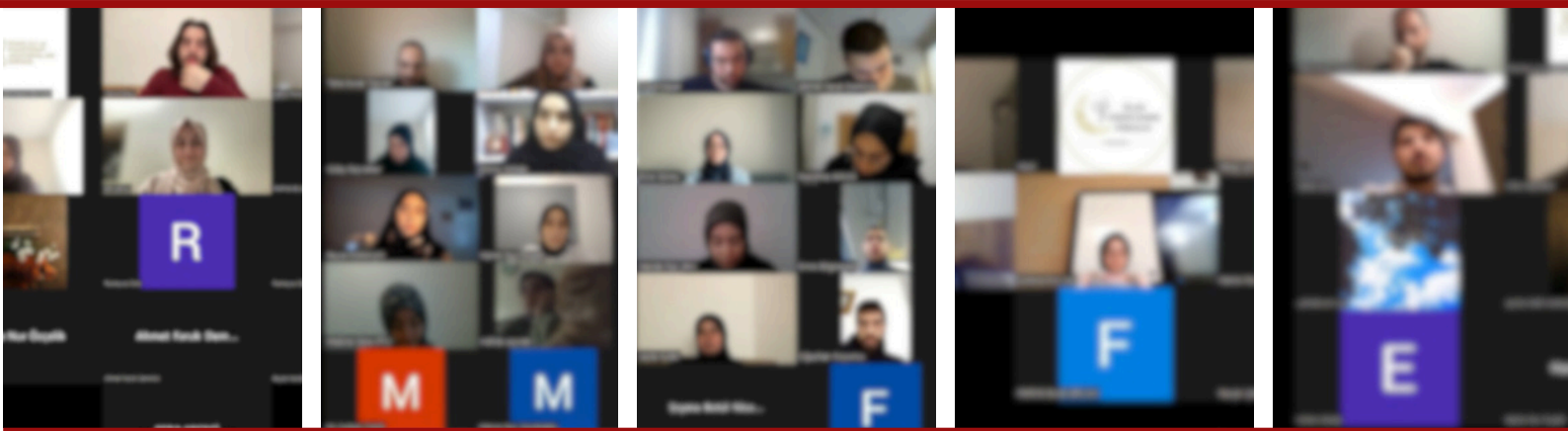
Temel giriş seminerleri ve araştırma önerisi sunumu aşamalarını tamamlayarak İslam, psikoloji ve psikoterapi çalışmaları alanında teorik ve pratik anlamda ilerlemek isteyenlere yönelik kademe dersleri verilmektedir. Bu dersler İslam, psikoloji ve psikoterapi alanında sağlam temellere sahip fikirler üretmek için bir gereklilik olarak görülmektedir. Bu bağlamda;

- Kln. Psk. M. Furkan Cinisli tarafından Prof. Dr. Ömer Türker'in "İslam Düşünce Gelenekleri Kelam, Felsefe, Tasavvuf" isimli eseri,
- Halit Çelikyön tarafından İmam Gazzalî'nin "El-Münkız Mine'd-Dalal" isimli eseri,
- Dr. Taha Burak Toprak tarafından İslam geleneğinden seçili eserler çerçevesinde Benlik Okumaları dersleri müfredat dersleri olarak sürdürülmektedir.

2.3. Sabah Dersleri

Ekibimiz tarafından benlik, iyi oluş, travma, şükür ve benzeri temel ruh sağlığı konuları ile kainat, bilgi kaynakları, olgunlaşma, rehberlik ve inanç anlayışı gibi konulara odaklanan sabah dersleri çevrimiçi olarak sürdürülmektedir. Dersler, Türkiye'nin ve dünyanın çeşitli bölgelerinden katılımcılarla İstanbul sabah güneş saatiyle başlayarak yaklaşık 45 - 60 dakika sürmektedir. Bu derslerde ilgili konulara dair İslam düşünce geleneğinden seçilen metinler tahlil ve müzakere edilmektedir.

2.4. Kalp Yarası Dersleri

Bu derslerde haset, öfke, suizan, kibir, hırs, vesvese gibi İslam düşüncesinde “kalbin yaraları” olarak tanımlanan eğilimler ele alınmaktadır. Dersler kapsamında şu sorulara cevap aranmaktadır:

- Kalp yarası nedir? Nasıl tanımlanmaktadır?
- Sahip olup olmadığımızı nasıl anlarız?
- Devası olan erdemler / değerler nelerdir?
- İyileştirmek için ne yapmamız gerekir?
- Yaranın tanımlaması, nedenlerinin belirlenmesi ve iyileştirilmesi süreçlerinin çağdaş psikoterapi pratiği ile benzeştiği ve ayrıştığı noktalar nelerdir?
- Bu bilgileri hayatımıza ve psikoterapi uygulamalarına nasıl aktarabiliriz?

2.5. Metin Analizleri

Kademe gruplarıyla oluşturulan müzakere ortamında İslam, psikoloji ve psikoterapi çalışmaları için çerçeve mahiyetindeki metinlerin tahlili yapılmaktadır. Bu metinler arasında Dr. Taha Burak Toprak tarafından kaleme alınan şu makaleler yer almaktadır;

- İslam ve Psikoloji: Temel Kavramlar, Temel Sorular ve Temel Tartışmalar
- Çok Boyutlu Gerçeklik Anlayışı
- Bir Yol Haritası Önerisi
- İki Kanatlı Hayat

2.6. Mesleki Söyleşiler

Ruh sağlığı alanından akademisyenlerin dernek üyeleriyle buluşturulmasını amaçlayan mesleki buluşmalar kapsamında Prof. Dr. Medaim Yanık, Doç. Dr. Hasan Turan Karatepe, Prof. Dr. Fatih Yavuz, Doç. Dr. Mehmet Dinç ve Dr. Eren Murat Dinçer gibi kıymetli isimler ağırlanmaktadır. Bu buluşmalar tecrübe aktarımı işlevi görmesinin yanı sıra gelecek çalışmalar için ilham vesilesi de olmaktadır. Ayrıca İslam, psikoloji ve psikoterapi çalışmalarıyla ilgili uluslararası düzeyde bir farkındalık oluşturmak amacıyla Dr. Fatıma Abdullah, Dr. Amber Haque, Dr. Hooman Keshavarzi, Sayed Jamaluddin Miri gibi isimleri ruh sağlığı alan öğrencileriyle buluşturan programlar da düzenlenmektedir.

2.7. Ulusal ve Uluslararası Ortak Çalışmalar

Dr. Taha Burak Toprak, Obsesif Kompulsif Bozukluk tedavisi bağlamında yürüttüğü psiko-ontolojik model, bilişsel model, dürtü ve bilinç modellerini içeren çalışmalarını çeşitli ulusal ve uluslararası platformlarda bilim insanlarının dikkatine sunmaktadır.

- 2020'de "Intersection of Islamic Studies and Modern Psychology in the International Context" isimli programda "Islam, Psychology and Psychotherapy: From Solid Foundations to New Horizons" başlıklı konuşmasını gerçekleştirmiştir.
- 2022'de "Isar: the Intersection of Islamic Studies and Contemporary Psychology" isimli konferansta "Rethinking the Psycho-Ontology of The Human Being and Its Therapeutic Applications" başlıklı sunumunu yapmıştır.
- 2022'de ISIP Inagural Conference isimli konferansta "Rethinking the Role of Psychotherapist" başlıklı sunumunu gerçekleştirmiştir.
- 2022'de ISIP Uluslararası İslami Psikoloji Öğrenci Birliği Türkiye Platformunda "İslam Düşüncesinde Psikoloji ve Psikoterapi: Sağlam Temeller Yeni Ufuklar" başlığıyla sunum yapmıştır.

Kln. Psk. M. Furkan Cinisli 2022'de ISIP Uluslararası İslami Psikoloji Öğrenci Birliği Türkiye Platformunda "İslam Düşünce Geleneğinde Çok Boyutlu İnsan Tasavvurları" başlığıyla sunum yapmıştır.

Derneğimiz ile İbn Haldun Üniversitesi Psikoloji Bölümü işbirliğinde 2023 yılı Aralık ayında Filistin'de devam eden işgalin Gazze halkı üzerinde ve dünya genelinde oluşturduğu etkileri konu edinen seminerler Kln. Psk. Yasir Cebeci, Kln. Psk. Mehmet Büyükçorak, Doç. Dr. Mehmet Dinç ve Dr. Taha Burak Toprak'ın katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Katılımcılarımızdan...

Sempozyumlar, kademe dersleri, sabah dersleri, kalp yarası dersleri, metin analizleri ve mesleki söyleşileri içeren faaliyetlerimiz 2020 - 2025 yılları arasında 700'ün üzerinde katılımcıya ulaşmıştır.

- *"İslam düşünce geleneklerinde, nasıl bir sınıflandırma olduğuna ve her alanın temel kavramlarına dair birçok husus öğrendik. Bizim için yeni bir alandı ve adım adım üzerine koyarak ilerlediğimizi düşünüyorum, başta çok yabancı gelen kavramlara ders bitiminde oldukça aşınaydık..."*

Mübine Sena Atıcı, Klinik Psikolog

- *"...Daha önce İslam düşünce geleneklerine dair bir eğitim almamıştım. Her geleneğin kendine özgü insan, bilgi, alem tasavvurunu anlamak çok faydalı oldu..."*

Gülay Bayraktar, Sinir Bilim Doktora Öğrencisi

- *"Her mütalaa yeniden bir şema çiziyor zihnimde. Her ders yeniden bir bakış açısı sunuyor, yeniden bazı taşları yerine oturtuyor. Genel olarak bir silsileyi tamamlıyor diyebilirim."*

Büşra Çakırhan, Uzman Psikolog

- *"Elhamdulillah, her detayına sonsuz şükrettiğim pek faydalı ve kıymetli bir deneyim oldu. Sekineti hissettiğim, ilim gayretinin, uhuvvetin pek güzel örneklerini tattığım bir ortamda bulunmak nasip oldu. Derslerin ciddiye alınışı, hocaların hazırlığı, dakiklik ve katılım disiplininin sağlanması benim de ciddiyetimi artırdı..."*

Oğuzhan Koyuncu, Psikiyatri Hekimi

- *"...Grup olarak herkesin katkıları ile müzakereleri sadece okuduğumuz metinler üzerinden değil daha geniş bir perspektiften yapmak gerçekten ufuk açıcıydı. Sevinçlerimizi ve sıkıntılarımızı samimiyetle paylaşarak ettiğimiz sohbetlerin de aramızda dostluk bağına dönüşmüş olduğunu ümit ediyorum..."*

Fatıma Betül Öksüzoğlu, Klinik Psikolog

3. İslam, Psikoloji ve Psikoterapi Çalışmaları Alanına Bilimsel Düzeyde Katkı Sağlamaya Yönelik Faaliyetler

Kademe eğitimlerine devam edip bu aşamayı başarıyla tamamlayanlar arasından ileri eğitimlere devam ederek İslam, psikoloji ve psikoterapi çalışmaları alanına teorik ve pratik açıdan bilimsel düzeyde katkı sunmak isteyen üyelerle çeşitli faaliyetler yürütülmektedir:

- Grup Süpervizyonları
- Akademik Gelişim Atölyeleri
- Mesleki İngilizce Dersleri

3.1. Grup Süpervizyonları

Grup süpervizyonlarında, psikoterapi pratiğinde bilimsellik ilkelerine verdiği önem göz önünde bulundurularak Bilişsel Davranışçı Terapi (BDT) ekolü esas alınmaktadır. BDT'nin kuramsal boyutlarını ve uygulamalarını doğru şekilde yürütmek, seansları danışana yarar sağlayacak şekilde yapılandırmak, terapi sürecinde kültürel ve manevi açıdan duyarlı yaklaşım sergilemek hedefleriyle süpervizyonlar gerçekleştirilmektedir. Süreçteki klinik çıktıların örnekleri ulusal ve uluslararası kongrelerde sunulmakta ve akademik yayınlara dönüştürülmektedir.

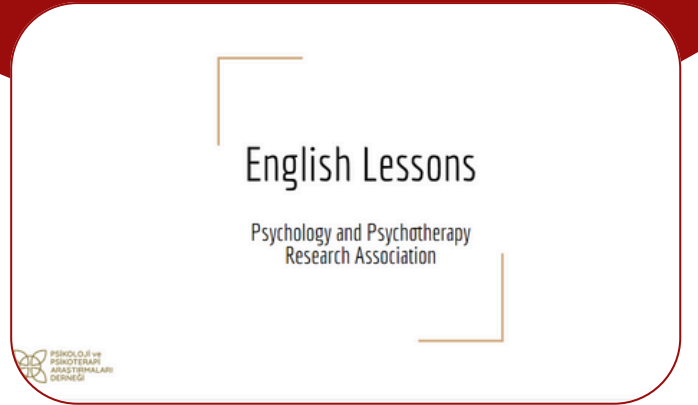
3.2. Akademik Gelişim Atölyeleri

Akademik becerileri geliştirmeyi amaçlayan bu program kapsamında, bilimsel araştırma ve veri analizi yöntemleri ele alınmakta; akademik makale yazımına yönelik atölyeler, araştırma önerisi sunumları ve süreç izleme toplantıları düzenlenmektedir. Ayrıca, özgün tedavi modelleri üzerine araştırmalar yapılmakta ve tartışmalar gerçekleştirilmektedir.

3.3. Mesleki İngilizce Dersleri

Bilimsel çalışmalarını uluslararası düzeyde yürütmek amacıyla Dr. Taha Burak Toprak ve Şuheda Ece Kaya eşliğinde İngilizce okuma, konuşma ve yazma becerilerinin geliştirilmesini hedefleyen dersler ve atölyeler gerçekleştirilmektedir.

Ekibimizden...

Grup süpervizyonları, akademik gelişim atölyeleri ve mesleki İngilizce derslerini içeren faaliyetlerimiz 2020 - 2023 yılları arasında 20'nin üzerinde katılımcıya ulaşmıştır.

- *"Hastalara karşı saygılı, mütevazı ve şefkatli olmayı öğreten, mesleğin sorumluluğunu taşımaya yöneten süpervizyonlardı. Akademik gelişim atölyelerinde müfredat ve program zorunluluğu yerine gönüllülük ve sorumluluk bilinciyle birlikte öğrenme zemini oluşmuş oldu. Bu atölyeler motivasyonumuzu ve birikimimizi artırdı. İngilizce derslerde ise sıkça müzakere ettiğimiz meseleleri yabancı bir dille konuşmaya çalışmak başta zorladı, ama çok geliştirici ve cesaret verici oldu."*

Yakup Işık, Klinik Psikolog

- *"Akademik gelişimimizi devam ettirmek için kolektif bir çabayla hem üreten hem değerlendiren taraflarda yer almak son derece fayda sağladı. İngilizce derslerimiz ise katkı sağlamaya çalıştığımız bilim dünyasında kendimizi daha etkili bir şekilde ifade etmemize hizmet etti."*

Şuheda Ece Kaya, Psikolojik Danışman

- *"Grup süpervizyonları, alandaki deneyimli bir hocamızın bize rehberlik etmesi, mesleki gelişimize büyük ölçüde katkı sağlamaktadır. Ayrıca, terapist duruşu ve etik değerler gibi birçok konuda da gelişimimizi desteklemektedir. Mesleki İngilizce dersleri, sadece İngilizce dil yeteneğimizin gelişmesine katkıda bulunmakla kalmamış, aynı zamanda akredite bir ACBT terapisti olan hocamızdan Bilişsel Davranış Terapisi konusunda önemli bilgiler edinmemize imkan tanımıştır."*

Hanne Nur Özçelik, Klinik Psikolog

- *"Grup süpervizyonları, tıkanıpığımız yerlerde bize yol gösteriyor, ufukumuzu genişletiyor. Ayrıca arkadaşların katkıları da farklı bakış açıları sağlıyor. Akademik gelişim atölyeleri klinikte yaptığımız çalışmalarını bilimsel yayına dönüştürme yahut teorik çalışmalar yapma konusunda motivasyon ve beceri geliştirmemize vesile oluyor."*

Hatice Rumeysa Işık, Klinik Psikolog

4. Topluma Yönelik Faaliyetler

Dernek bünyesinde toplum ruh sağlığı ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla çeşitli alanlarda çalışmalar gerçekleştirilmektedir:

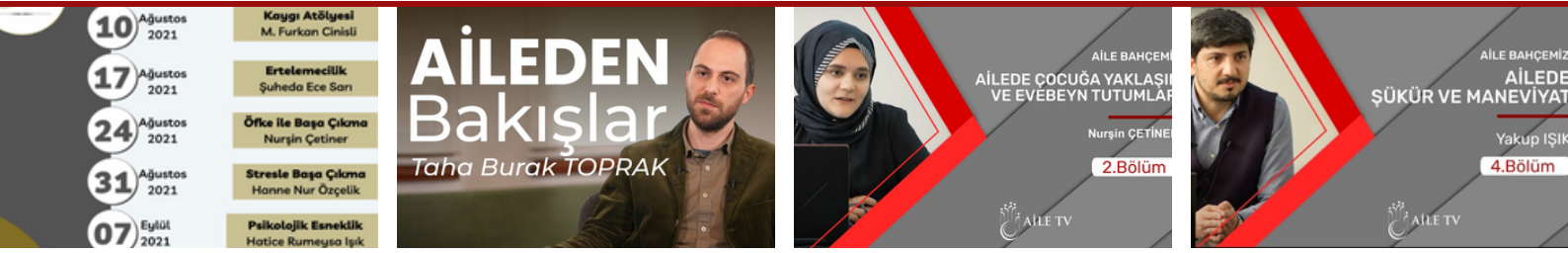
- Söyleşiler
- Seminerler
- Grup Atölyeleri
- Sosyal Sorumluluk Projeleri

4.1. Söyleşiler

Dernek merkezinde yüz yüze ve eş zamanlı uzaktan katılım imkanıyla halka açık söyleşiler düzenlenmektedir. Dr. Taha Burak Toprak'ın sunumuyla gerçekleşen bu söyleşilerin içeriği katılımcılardan gelen taleplerden hareketle irade, benlik, kaygı, atalet ve depresyon gibi konulardan oluşmaktadır. Bu konular psikoloji / psikoterapi birikimiyle alim ve ariflerin tefsir metinlerinin bir sentezi biçiminde ele alınmakta, Kur'an ve sünnet çerçevesindeki tavsiyelerin anlaşılması ve uygulanması önemsenmektedir. Zaman zaman da ruh sağlığı alanında eserler veren değerli isimlerin konuk edilmesiyle söyleşiler zenginleşmektedir.

4.2. Seminerler

Ekibimiz tarafından günlük yaşamın içinde karşılaşılan zorluklara ilişkin çeşitli başlıklarda seminerler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İstanbul Aile Vakfı gibi kurumlarla ortak programlar yapılarak toplumun geniş kesimlerine ulaşılması amaçlanmaktadır. Bu seminerlerde bilimsel literatür, konunun İslam düşüncesindeki yeri ve pratik uygulama önerilerine yer verilmektedir. **Kaygı, öfke ve stresle başa çıkma, ertelemecilik, psikolojik esneklik, motivasyon, şükür, bilinçli teknoloji kullanımı, ebeveynlik becerileri ve aile içi iletişim** konularında verilen seminerler toplumun farklı kesimlerinden birçok katılımcıya ulaşmaktadır.

4.3. Grup Atölyeleri

Ekibimiz tarafından aile kurumunun desteklenmesi adına dernek bünyesinde **Ebeveynlik Okulu**, **Annelik Okulu**, **Babalık Okulu** gibi grup atölyeleri düzenlenmekte ve toplumun istifadesine sunulmaktadır.

4.4. Sosyal Sorumluluk Projeleri

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen ve 11 ilimizi etkileyen Kahramanmaraş merkezli depreminin ardından dernek ekibimiz, depremden etkilenen vatandaşlarımıza yönelik dini - manevi açıdan duyarlı bir psikoterapi protokolü geliştirmiştir. Bu protokol doğrultusunda ücretsiz bireysel psikolojik destek hizmeti sunulmuştur. Bunun yanı sıra Dr. Taha Burak Toprak tarafından Ümraniye Belediyesi psikolojik destek ekibine ve Hasan Kalyoncu Üniversitesi Deprem Psikolojik Destek Ekibine süpervizyon desteği sunulmuştur. Ayrıca ilgili çalışmaların kapsamlı bir raporu deprem bölgesinde hizmet verecek sivil toplum kuruluşları ile paylaşılmıştır.

 PSİKOLOJİ ve
PSİKOTERAPİ
ARAŞTIRMALARI
DERNEĞİ

DEPREMDEN ETKİLENENLER İÇİN ÜCRETSİZ PSİKOLOJİK DESTEK

Depremi doğrudan yaşadıysanız ve bu nedenle psikolojik anlamda baş etmekte zorlandığınız durumlar yaşıyorsanız form üzerinden katılım başvurunuzu iletebilirsiniz.

Başvurunuz bize ulaştıktan sonra çalışmalarımız en kısa sürede sizinle iletişime geçecektir.

Katılımcılarımızdan...

Söyleşiler, seminerler, grup atölyeleri ve sosyal sorumluluk çalışmalarını içeren faaliyetlerimiz 2020 - 2023 yılları arasında 600'ün üzerinde katılımcıya ulaşmıştır.

- *"Çocuklarımı daha az yargılayıp daha çok fikirlerini önemseme, sabırlı olabilme, fazlaca konuşmak yerine dinleyebilme becerisi oluştu."*

Asuman Akın, Anne

- *"Çocuklarla iletişim kurmak için doğru anı beklemek, yaptığı yanlışın nedenini anlamak için çocuğa kendisini ifade etmesi için yardımcı olmayı, bazen de sözsüz de mimiklerle küçük dokunuşlarla da onları anladığımızı onaylamasak da yanında olmamız gerektiğini öğrenmiş oldum."*

Gülbeden Güven, Anne

- *"Gündelik hayatta yaşamış olduğumuz problemleri farklı konu başlıkları halinde birkaç hafta süreyle derslerde bizlere anlatılıp ayrıntılandırılması hem teorik olarak bilgilenmemizi sağlıyor hem de bu derslerin bir sürece yayılmış olması bizlere bir nevi uygulama şansı da sunmuş oluyor."*

Ahmet Faruk Demiröz, Psikoloji Lisans Öğrencisi

- *"Dünya işlerinden sıyrılıp benliğime ve ruhuma yönelebildiğim en güzel zamanlardan biri. Kardeşlik ortamının samimiyeti bana huzur veriyor. Konuşulan konuların günlük hayatla irtibatı ise Allah ile olan bağımın kuvvetlendiğini hissettiriyor."*

M. Furkan Cinisli, Klinik Psikolog

- *"Katıldığım derslerde; insanın varoluşuna dair problemlerine birlikte çözüm aradığımız, aynı sorular etrafında buluşup yanıt üretmeye çalıştığımız arkadaşlarla birlikte bulunmak çok kıymetli. İnsanın kendisiyle aynı derdi taşıyan insanlarla kurduğu birliktelik derdi hafiflettiği gibi geleceğe de ümitle bakmasına vesile oluyor. Bu nedenle derslere katılan ve yolumuzu bulmamıza ve daha sağlam adımlar atmamıza yardımcı olan herkesi tebrik ediyorum."*

Seyyid Ensar Aydoslu, Öğretmen / Şair

5. Bilimsel Araştırmalar ve Yayınlar

Derneğimizin amaçları arasında akademik emeğin kalıcı ürünlere dönüşmesi önemli bir yer tutmaktadır.

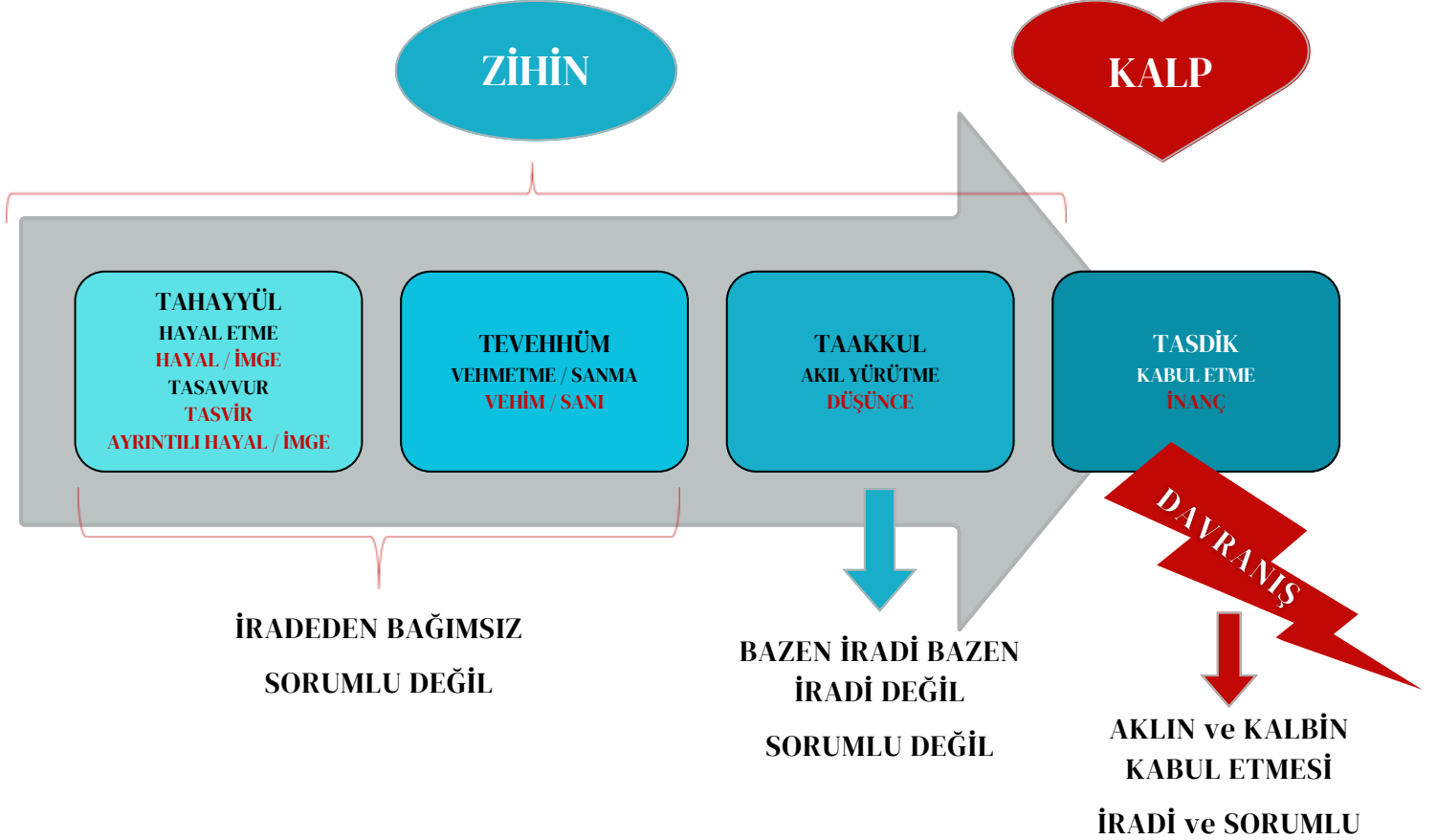
Bu kapsamda çeşitli çalışmalar sürdürölmektedir:

- Özgün Tedavi Modelleri
- Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar
- Bilimsel Yayınlar
- Basılı Eserler / Kitaplar

5.1. Özgün Tedavi Modelleri

OKB Tedavisinde İnanca Duyarlı Müdahaleler

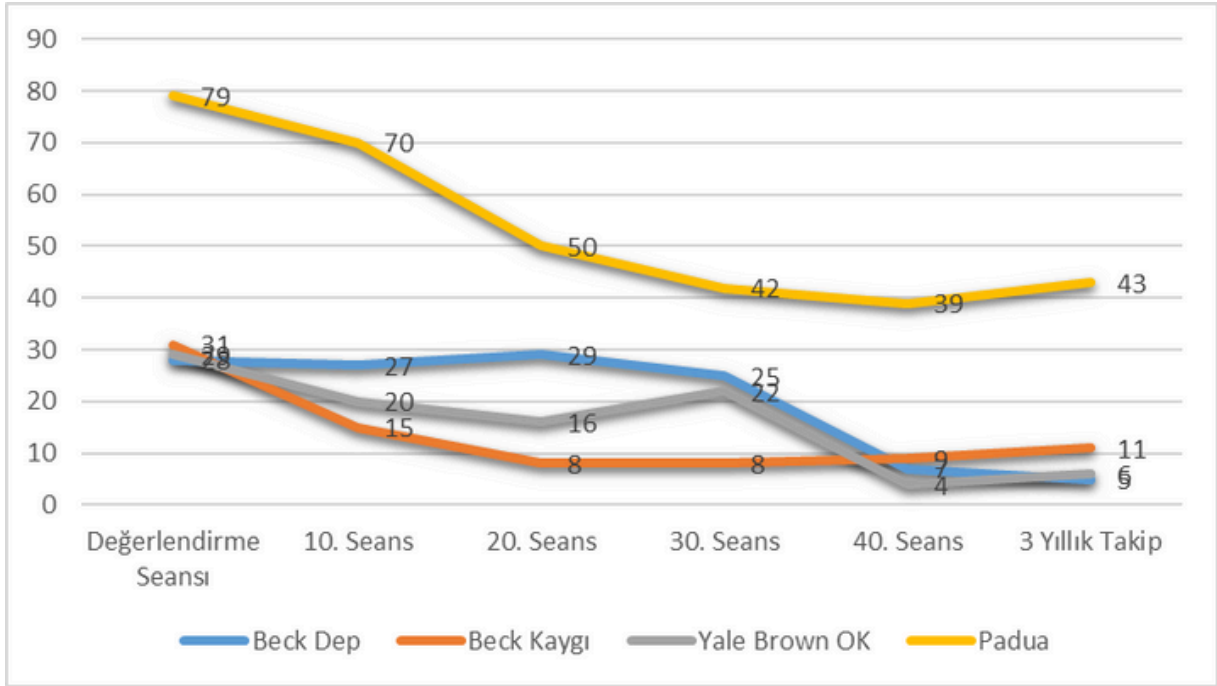
Dr. Taha Burak Toprak'ın OKB tedavisi bağlamında geliştirdiği 4T Modeli, İslam alimlerinin kavramsallaştırmalarından yola çıkılarak geliştirilen, psikoöğitime dönüştürülmüş ve tedavi sırasında OKB hastaları ile test edilerek operasyonel hale getirilmiş yeni bir psikoöğitim modelidir (Toprak ve Emül, 2016). Modelin OKB başta olmak üzere çeşitli psikopatolojilerde etkililiğini gösteren veriler elde edilmiş, bir yandan da ilgili araştırmalar devam etmektedir.

4T Modeline Dair

Vaka Örneği

"4T modelinden çok etkilendim. Bunu öğrenmeden önce duygu ve düşüncelerimi kontrol etmeye çalışırdım. Önemli olanın davranış olduğunu anladım. Sorumlu olduğum şey, yaptığım şeydir."

3 Yıllık Takip:

"Tasdikten önceki düşüncelerin günah ya da benim sorumluluğum olmadığını bilmek güzel.", "Düşüncelerim hakkında özgürce düşünmemi sağladı.", "Bu düşünceler tasdik edilmediği sürece inancıma bir zarar gelmeyeceğini biliyorum."

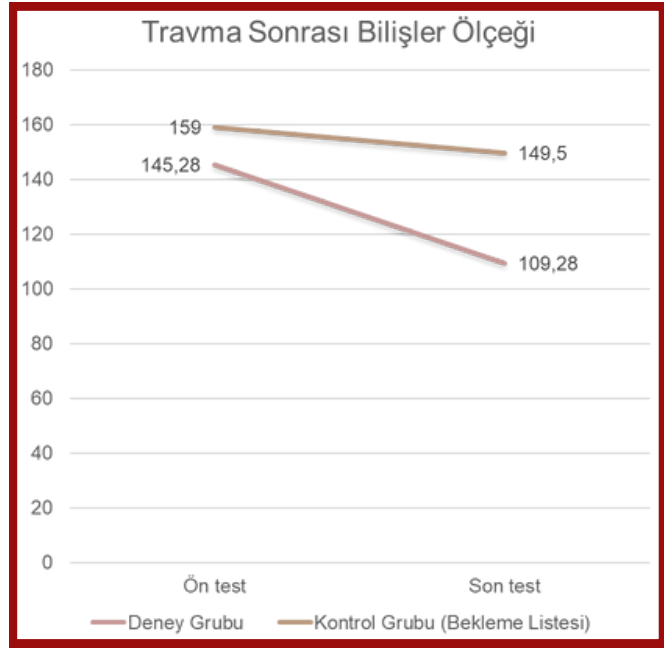
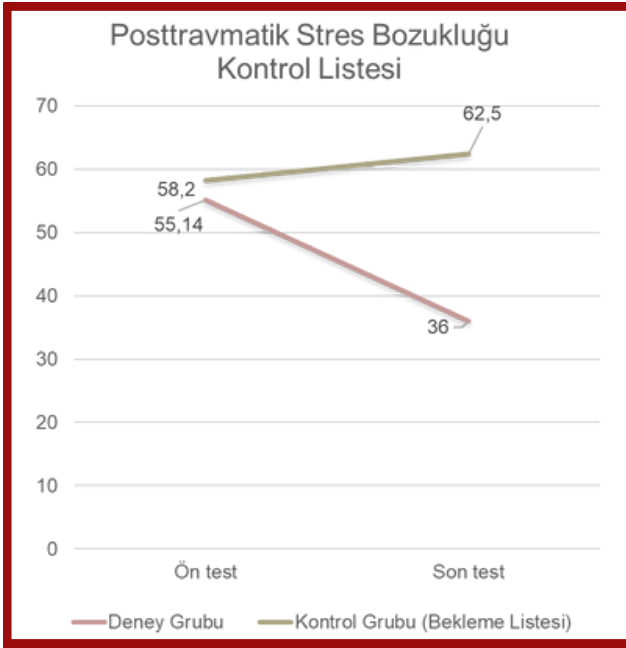

TSSB Modeline Dair

6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depreminden doğrudan etkilenen vatandaşlarımıza psikolojik destek sağlama sürecinde araştırma ekibimiz tarafından geliştirilen ve uygulanan Travma Sonrası Ruhsal Destek Modeli'nin etkililiği bilimsel bir araştırma olarak yürütülmüştür. Söz konusu terapi modelinin travma sonrası ortaya çıkan belirtileri azaltmada etkili olduğu sonucuna ulaşılmış, psikolojik destek alan bireylerden elde edilen geri bildirimlerle sonuçlar desteklenmiş ve araştırma bulguları EABCT 2023 kongresinde bir sözel bildiri ve iki poster sunumu olarak yer almıştır. Geliştirilen modelin seans yapılandırması aşağıdaki gibidir:

1. Değerlendirme Görüşmesi
2. Psiko eğitim
3. Bilişsel Yeniden Yapılandırma ve Değerler
4. Manevi Müdahale
5. Genel Değerlendirme ve Sonlandırma

TSSB Modeline Dair

- *"... Bu yaşadığım kaygıların zihnimin bana vermiş olduğu doğal bir tepki olduğunu, zihnime göre davranmamam gerektiğini, ... hayatta benim için çok daha önemli şeylerin olduğunu ve benim için önemli olan şeyleri yaptıkça kendimi daha iyi hissedeceğimi öğretti..."*
- *"Kaygılarımızla baş edebilmeyi onların olabileceğini ama bizim bu hayatta daha önemli değerlerimizin olduğunu, kalbimizde hissettiğimiz önemli değerlere yer vermemiz, onlara öncelik vermemiz, bizim için önemli olan şeylerle yaşamamız gerektiğini öğretti."*
- *"Depremi hatırlatan anılar geldiğinde normalde aklımdan gitsin diye başka şeylerle uğraşıyordum. Terapi ile bunu yapmamaya çalıştım ve faydasını gördüm eskisi kadar beni yormuyor bu düşünceler."*
- *"Her an her şey olabilir bunu kontrol edemeyiz. Kontrolümüz dışında olan şeylerden biz sorumlu değiliz. En iyi iyileşme normale dönmek ile oluyor. Allah'a emanet ederek yaşamak daha teslimiyetli olmak insanın yükünü hafifletebiliyor."*

5.2. Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar

Dr. Taha Burak Toprak OKB tedavisi bağlamında yürüttüğü Psiko-ontolojik Model, Bilişsel Model, Dürtü ve Bilinç Modellerini içeren çalışmalarını çeşitli ulusal ve uluslararası platformlarda bilim insanlarının dikkatine sunmaktadır. Bu kapsamda ulusal ve uluslararası kongrelerde sözlü bildiri, poster sunumu ve atölye çalışmaları gerçekleştirmiştir. Benzer araştırmalar genişletilerek sürdürülmektedir.

AND BEHAVIOURAL THERAPIES AT THE

9th World Congress of Behavioural & Cognitive Therapies

Berlin, July 17th-20th 2019

IFP Congress 2018
PSYCHOTHERAPY, STRONGER THROUGH DIVERSITY

10th World Congress of Cognitive and Behavioral Therapies
1-4 June 2023
COEX, Seoul, Korea
Global CBT Dissemination, Accessibility and New Technology

ULUSAL BÜTÜNCÜ PSİKOTERAPİ KONGRESİ
"Türkiye'den Dünya'ya Bütüncül Psikoterapi"
21 22 23 EYLÜL 2018
Bayramoğlu / Danca / KOCAELİ

1. ULUSAL BÜTÜNCÜ PSİKOTERAPİ KONGRESİ
"PSİKOTERAPİLERİ BÜTÜNLEŞTİRME"
29 EYLÜL - 1 EKİM 2017
PSİKOTERAPİ ENSTİTÜSÜ, DARIÇA

MUSLIM MENTAL HEALTH CONFERENCE 2020
Islamic Psychology and Community Mental Health
Sat 5th-Sun 6th December

KETS: REGISTRATION ONLINE LOCATION: ONU

23rd Annual OCD Conference
PROGRAM GUIDE
July 29 - 31, 2016

Dernek ekibimiz EABCT 2023 CBT in a Changing World: Migration and Cultural Diversity kongresinde, psikoterapide inanç ve kültüre duyarlı müdahalelerin kullanımına yönelik gerçekleştirdikleri araştırma ve uygulama bulgularını içeren dört sözlü bildiri ve altı poster sunumu ile yer almıştır.

Dr. Taha Burak Toprak - *The Effects of Religiously Integrated Cognitive Behavioral Therapy: A Brief Intervention Program for Post-Traumatic Stress Symptoms* (Sözlü Bildiri)

Kln. Psk. Yakub Işık - *Enhancing Positive Cognition Using Gratitude Practices in the Treatment of Depressive Symptoms: A Randomized Controlled Trial* (Sözlü Bildiri)

Kln. Psk. Hanne Nur Özçelik - *An Integrated Cognitive Behavioral Therapy Program in Consultation with a Clergyman for Behavioral Activation Against Rumination: A Case Report* (Sözlü Bildiri)

Kln. Psk. Hatice Rumeysa Işık - *Am I Religiously Responsible About My Sexual Intrusive Thoughts? The Use of the 4T Model to Distinguish Cognition Hierarchy in the Context of Religious Responsibility After Sexual Abuse: A Case Report* (Poster Sunumu)

Kln. Psk. M. Furkan Cinisli - *Ancient Method from Aristotle: Integrating Classical Logic into Psychoeducation and Challenging Thoughts* (Sözlü Bildiri)

Kln. Psk. Beyza Karakan - Using Religiously Extended Psycho-Educational 4T Model for Psychotherapy of Scrupulosity: A Case Report (Poster Sunumu)

Kln. Psk. Merve Gündoğdu - Motivational Intervention in Cognitive Behavioral Therapy for Skin Picking Disorder: A Case Report (Poster Sunumu)

Kln. Psk. Nurşin Çetiner - Effectiveness of a 5-Session Value-Focused CBT Intervention in the Treatment of Acute Stress Disorder: A Case Study (Poster Sunumu)

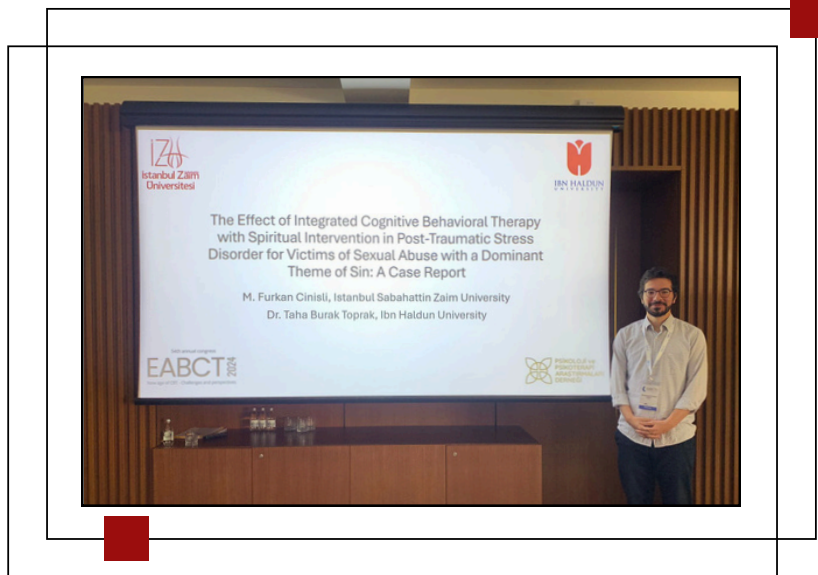
Psk. Dn. Şuheda Ece Kaya - Six-Session Religiously Integrated Cognitive Behavioral Therapy for the Management of Acute Stress Symptoms: A Case Report (Poster Sunumu)

Ekibimiz kongre boyunca uzmanlık alanlarında dünyada önde gelen isimlerin seminer ve atölyelerine katılarak Bilişsel Davranışçı Terapilere dair güncel gelişmeleri öğrenme ve tartışma fırsatı buldu. Türkiye Bilişsel Davranışçı Psikoterapiler Derneği başkanı Prof. Dr. Hakan Türkçapar, British Association for Behavioural and Cognitive Psychotherapies başkanı Saiqa Naz ve Bağlamsal Bilimler Derneği Başkanı Prof. Dr. Fatih Yavuz ile gelecek projeler ve işbirliklerine dair değerlendirmeler gerçekleştirildi.

EABCT 2024 Kongresi'nde Klinik Psikolog M. Furkan Cinisli ve Dr. Taha Burak Toprak tarafından travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) için gerçekleştirilen müdahale çalışmasının bulguları paylaşıldı. Sunumda, cinsel istismar mağduru bir danışanın tedavi sürecinde Bilişsel Davranışçı Terapi (BDT) ile manevi müdahalelerin entegrasyonu ele alındı. TSSB belirtilerinin ve günah ile suçluluk temalarının bilişsel yorumlarının nasıl değerlendirildiği detaylandırıldı. BDT ve manevi müdahalelerin birleşiminin TSSB tedavisindeki olumlu etkilerine dikkat çekildi.

5.3. Bilimsel Yayınlar

Rethinking Cognitive Psycho-education -4T Model- in the Psychotherapy of Religious Obsessive-Compulsive Disorder: Report of Three Resistant Cases

SPIRITUAL PSYCHOLOGY AND COUNSELING

spiritualpc.net / 2024 Volume: 9 Number: 1

Research Article

Rethinking Cognitive Psycho-education -4T Model- in the Psychotherapy of Religious Obsessive-Compulsive Disorder: Report of Three Resistant Cases

Taha Burak Toprak^{1,2}
İbn Haldun University¹ Asst. Prof., Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Psychology, İbn Haldun University, İstanbul, Türkiye. E-mail: tahaburaktoprak@gmail.com² Association for Psychology and Psychotherapy Research, İstanbul, Turkey

Abstract

In religious obsessive-compulsive disorder (OCD), the current cognitive model does not seem to be convincing enough for patients to understand the source of their obsessions and to distinguish between their obsessions and their religious beliefs (iman) and values, which affects secure relationships in therapy. Therefore, there is a need for both religious sensitivity and model proposals to solve the problem of lack of persuasiveness of cognitive psycho-education. From this perspective, the present case study uses the 4T model (tahayyul (imagination), tasavvur (conceptualization/detailed imagination), taakkul (reasoning/reflecting), tasliq (confirmation)), which is a hierarchical cognitive model and adapted with the inspirations from the texts of Muslim scholars (specifically from Nursi's text of Treatise on Scrupulosity) on cognitive processes. A case report of three individuals with religious OCD is presented to demonstrate the effectiveness of this treatment method. Symptoms were measured in therapy using the Yale-Brown Obsessive Compulsive Scale, Beck Depression Inventory, Beck Anxiety Inventory, and Parfü Inventory scales. Feedback was obtained for post-intervention assessment. The participants received 30 individual face-to-face therapy sessions, one per week, with an average duration of 50 minutes per session, and follow-up sessions were also conducted after the completion of treatment. The results from the therapy of individuals with religiously resistant OCD symptoms showed significant improvement on all scale scores, demonstrate that the 4T model is an effective, particularly in addressing thought processes. The thought hierarchy offered by the 4T model is a valuable tool in the process of cognitive restructuring.

Keywords

Religious

Corresponding author:

Taha Burak Toprak
E-mail: tahaburaktoprak@gmail.com

eISSN: 2458-9675

Received: 24.06.2023

Revision: 03.01.2024

Accepted: 04.01.2024

©Copyright 2024 by Author(s)

Citation: Toprak, T.
of religious
C

Dr. Taha Burak Toprak tarafından gerçekleştirilen araştırma *Spiritual Psychology and Counseling* dergisinde yayınlandı. Bu çalışmada, dini obsesif-kompulsif bozukluk tedavisindeki zorlukları aşabilmek amacıyla geliştiren 4T modeli tanıtılmış ve üç dirençli vaka üzerinden etkisi incelenmiştir. 4T modeli, zihinsel süreçleri dört aşamada (Tahayyul, Tasavvur, Taakkul, Tasdik) ele alarak düşünceler, inançlar ve değerler arasındaki ayrımı sağlamlaştırmayı hedefler. Terapi sürecinde 4T modeli, obsesyonların dini inançlardan nasıl ayrılacağına dair bir rehber sunmuş ve katılımcılarda anlamlı bir iyileşme sağlamıştır. 4T modeli, dini OKB'nin kendine özgü bilişsel ve teolojik çatışmalarını ele alarak dine duyarlı bir müdahale sunmaktadır.

Case Report: Recovery from sexual assault: A religion-adapted cognitive behavioral therapy for a woman sexual assault survivor

European Journal of Trauma & Dissociation 8 (2024) 100441

Contents lists available at ScienceDirect

European Journal of Trauma & Dissociation

journal homepage: www.elsevier.com/locate/ejtd

Case Report

Case Report: Recovery from sexual assault: A religion-adapted cognitive behavioral therapy for a woman sexual assault survivor

Hatice Rumeysa Işık^{a,*}, Taha Burak Toprak^{a,b}

^a Association for Psychology and Psychotherapy Research, Aziz Mahmut Hüdayi Neighborhood, Gülferm Street, No:22, P.C. 34672 Üsküdar, İstanbul, Türkiye

^b İbn Haldun University, Başak Neighborhood, Ordu Street, No:3 PC. 34480 Başakşehir, İstanbul, Türkiye

Introduction

Long-term prevalence estimates for PTSD among female victims of sexual assault vary from 54.8 % (Oosterbaan et al., 2019) to 70 % (Bowles et al., 1991) and 87 % (Mgoqi-Mbalu et al., 2017), according to studies. Even sexual assault-related PTSD is significantly more prevalent than PTSD unrelated to sexual assault (Oosterbaan et al., 2019). Furthermore, Temple et al. (2007) found that rape, particularly by a current partner, is a significant risk factor for PTSD, stress, and dissociation. A significantly higher prevalence of PTSD as well as sexual problems and eating and mood disorders has been observed in raped women (Faravelli et al., 2004; Mgoqi-Mbalu et al., 2017; O'Loughlin & Brotto, 2020; Steketee & Foa, 1987). These findings underline the need to provide treatment for victims (Chivers-Wilson, 2006; Cowan et al., 2020). Existing research indicates that there is a need for a greater number of studies examining psychosocial interventions for victims of sexual assault; however, the prevailing body of evidence supports the effectiveness of interventions utilizing video and cognitive behavioral therapy (CBT) techniques (Lomax & Meyrick, 2022). However, trauma-related disorders may vary by culture, as may their therapies (Schnyder et al., 2016). Culture influences individual interpretation and interaction with the world and with others; it influences religious beliefs, rituals and social change (Geertz, 1975). Considering the influence of culture on post-traumatic symptoms (De Jong et al., 2001), coping styles (Stevens-Watkins et al., 2014) and treatment (Bryant-Davis, 2019) cultural sensitivity, which entails taking an empathic and nonjudgmental approach, is required for properly caring for trauma patients. In the context of cultural sensitivity, evidence-based treatments may need to be tailored to the patient's cultural background (Schnyder et al., 2016). Current evidence on culturally sensitive interventions suggests that culturally adapted interventions are effective, with most meta-analyses showing a moderate to large effect (Naeem et al., 2023). Studies on

trauma-specific cultural adaptation have demonstrated that culturally adapted cognitive behavioral therapy (CA-CBT) is effective, acceptable, and applicable for traumatized Syrian refugees (Eskici et al., 2021). Furthermore, it has been found that when combined with problem-solving training, culturally adapted cognitive behavioral therapy (CA-CBT) can enhance refugees' ability to actively cope with psychosocial problems (Kananian et al., 2022). Furthermore, in addressing sleep problems, which are a significant component of post-traumatic stress responses, cultural adaptations have consistently and significantly reduced negative sleep outcomes compared to control groups (Alcántara et al., 2021). These results add weight to the argument that therapists should develop their cultural awareness (Schnyder et al., 2016).

Similarly, religious convictions are among the crucial elements that influence how people understand and manage life's challenges (Harrison et al., 2001; Krügeloh, 2011). In general, there is ample evidence that religiosity is positively associated with improved mental health outcomes (Weber & Pargament, 2014). In parallel research on trauma indicates that incorporating religious and spiritual practices into psychotherapy is an effective treatment for both general and sexual assault-related PTSD (Fortuna et al., 2023; Kerlin & Sosin, 2017; Koenig et al., 2020; Smothers & Koenig, 2018; Murray-Swank & Pargament, 2005; Murray-Swank & Pargament, 2006). As a matter of fact, current trauma approaches in CBT support practices of religion when suitable for therapy (Wild et al., 2020). Adding religious and spiritual contents into trauma treatment not only lessens post-traumatic stress symptoms (Pearce et al., 2018), but also contributes to an increased feeling of meaning and purpose (Fontana & Rosenheck, 2004), improved communication and emotional support in close relationships (Sherman et al., 2018), and enhanced positive mood and emotional recovery (Exline et al., 2005). Religious and spiritual practices assist individuals to manage stress and anxiety more efficiently and avert the negative effects of withdrawal, isolation, and alienation issues (Harrison et al., 2001).

* Corresponding author: Association for Psychology and Psychotherapy Research, Aziz Mahmut Hüdayi Neighborhood, Gülferm Street, No:22, P.C. 34672 Üsküdar, İstanbul, Türkiye.
E-mail address: taha.toprak@ibu.edu.tr (H.R. Işık).

<https://doi.org/10.1016/j.ejtd.2024.100441>

Received 7 May 2024; Received in revised form 18 July 2024; Accepted 30 July 2024

Available online 7 August 2024

2468-7499/© 2024 Elsevier Masson SAS. All rights are reserved.

Derneğimiz bünyesinde Kln. Psk. Hatice Rumeysa Işık ve Dr. Taha Burak Toprak tarafından yürütülen vaka çalışması **European Journal of Trauma & Dissociation** dergisinde yayınlandı. Bu çalışmada, TSSB tedavisinde 4T psikoeğitim modeli, BDT uygulamaları, ACT teknikleri ve dini uygulamalar kullanılmıştır. Hastanın günah algısı dahilinde yaşadığı suçluluk duygusunun iyileşme sürecini engelleyebildiği görülmüştür. Uygulanan 4T modelinin suçluluk duygusunun doğru yönetilmesini sağlayarak iyileşme sürecine katkıda bulunduğu anlaşılmıştır. Dini müdahalelerin umut, sabır ve güven hissini artırırken suçluluk ve öfke duygularını dengelediği belirtilmiştir.

Rethinking psycho-ontology in the context of Ilm an-Nafs (the study of self by Muslim scholars) and clinical applications.

Dr. Taha Burak Toprak tarafından hazırlanarak **Amerikan Psikoloji Derneği'nin (APA) PsycNet** platformunda yayımlanan makalede, insan psikolojisinin kapsamlı bir şekilde anlaşılabilmesi amacıyla bilimsel, felsefi ve dini görüşleri bir araya getiren İlmü'n-Nefs modelleri incelenmektedir. Tıp, felsefe ve tasavvuf geleneklerine dayanan insan anlayışlarındaki farklılıkları sentezleyen İslam alimlerinin görüşleri esas alınarak oluşturulan modeller, psikoterapi uygulama örnekleri ile tanıtılmıştır. Dört farklı İlmü'n-Nefs modeli — 3K (dürtü gücü), 3N (bilinç), 4T (bilişsel) ve Nefs (benlik) — modern psikoterapi yaklaşımlarından BDT ve psikanaliz ile teorik ve pratik açıdan karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Çalışmanın bulguları, İlmü'n-Nefs modellerinin tedavideki etkililiğini ve mevcut terapötik yaklaşımların sınırlılıklarını aşan yeni çerçeveler sunduklarını göstermektedir.

© 2024 American Psychological Association
ISSN: 2326-4500

Spirituality in Clinical Practice

<https://doi.org/10.1037/scp0000390>

Rethinking Psycho-Ontology in the Context of Ilm an-Nafs (the Study of Self by Muslim Scholars) and Clinical Applications

Taha Burak Toprak

Department of Psychology, Ibn Haldun University

Association for Psychology and Psychotherapy Research, Istanbul, Turkey

While modern psychotherapies are generally effective, they often face challenges, especially in addressing the more profound aspects of human experience. Ilm an-Nafs, as a discipline rooted in the Islamic intellectual tradition, encompasses various interpretations that offer a multidimensional perspective by integrating scientific, philosophical, and theological insights. This article focuses on my specific interpretation of Ilm an-Nafs, from which we have developed the 3K model (drive/power model), the 3N model (consciousness model), the 4T model (cognitive model), and the Nafs (self) model. In order to explore their potential advantages, these models will be compared with psychoanalytic concepts and cognitive behavioral therapy. The methodology includes a comparative analysis of these models, highlighting how the Ilm an-Nafs models provide a more holistic understanding of human psychology. Findings from six previous studies, comprising four single-case studies, one case series, and one randomized controlled trial group study, showed significant symptom reduction among patients. These patients found the Ilm an-Nafs models to be more explanatory and holistic than modern psychotherapies. They reported that these models helped them distinguish between psychopathology and spirituality and offered a sense of security by integrating religious and scientific perspectives. The Ilm an-Nafs models offer a richer psycho-ontological framework that not only aligns more closely with the values and beliefs of Muslim patients but also provides inspiring insights that can expand the definition of the human being in modern psychology. This approach opens new avenues for religiously sensitive therapeutic interventions and suggests promising new directions for integrating Ilm an-Nafs with contemporary psychology. Future research may further explore this integration, potentially leading to more holistic therapies that better serve diverse populations.

Keywords: study of Nafs (self); Islamic psychology; psycho-ontology; Ilm an-Nafs models (4T, 3K, 3N, and Nafs [self] model)

the dawn of modern science, pioneering methods such as psychoanalytic and cognitive behavioral therapy (CBT) were adopted to assist in addressing these challenges.

the discipline, none of the existing models have fully succeeded in comprehensively explaining and transforming individuals' psychological experiences. However, despite their contributions, these approaches face notable limitations, especially when addressing religious and spiritual

the team at the Association for Psychology and Psychotherapy Research, and ChatGPT for their editing and proofreading of

article should be submitted to the journal of

Effectiveness of Religiously Adapted Brief Cognitive-Behavioral Therapy in Reducing Post-Traumatic Stress Disorder Symptoms After an Earthquake: A Quasi-Experimental Study

International Journal of Cognitive Behavioral Therapy
<https://doi.org/10.1007/s41811-025-00232-9>

Effectiveness of Religiously Adapted Brief Cognitive-Behavioral Therapy in Reducing Post-Traumatic Stress Disorder Symptoms After an Earthquake: A Quasi-Experimental Study*

Taha Burak Toprak^{1,3} · Hanne Nur Özçelik^{1,2,3} · Hatice Rumeysa Işık^{2,3}

Accepted: 13 January 2025
© Springer Nature Switzerland AG 2025

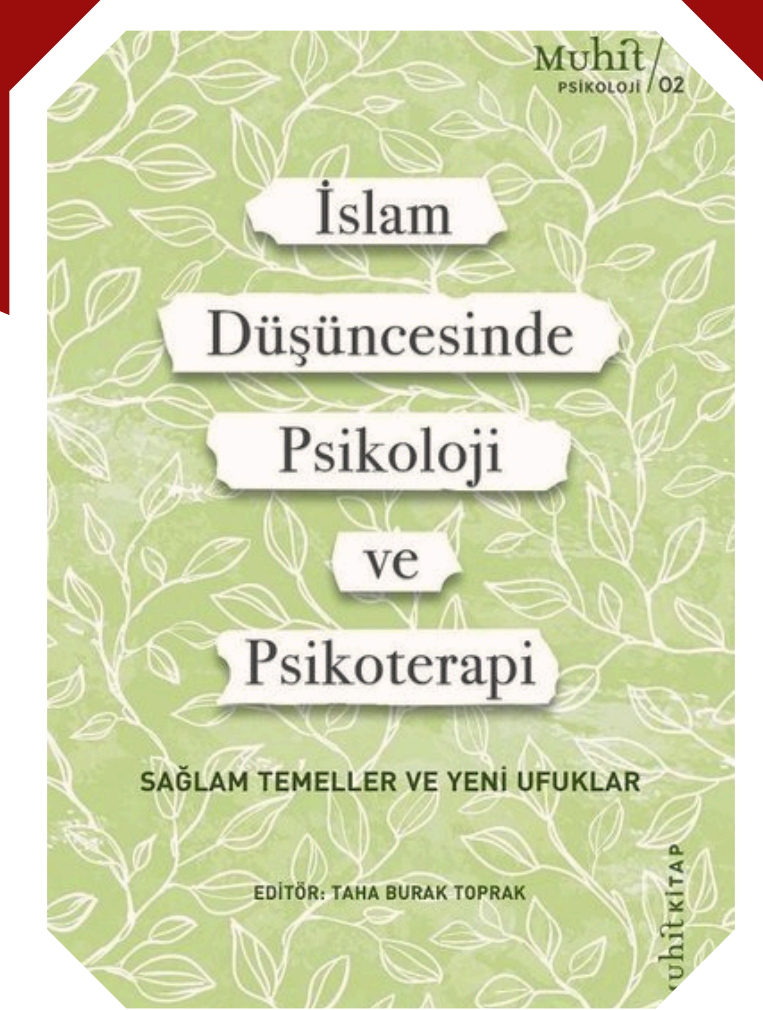
Abstract

Earthquakes are considered one of the most life-threatening natural disasters. They can lead to a wide range of psychological distress and psychopathology across society; thus, individuals exposed to such disasters are at risk of acute stress disorder and post-traumatic stress disorder (PTSD). In recent years, numerous studies have examined the positive contributions of religion-integrated treatments to the recovery process. Based on this premise, the present study investigated whether the Religiously Adapted Brief Cognitive-Behavioral Therapy program is effective in reducing post-traumatic stress symptoms in individuals affected by earthquakes. In this quasi-experimental study, 24 individuals with post-traumatic stress symptoms were divided into two non-randomized groups: an experimental group and a control group. A 2.5-week marathon intervention program consisting of five sessions was administered to the participants, which was developed in consultation with clergy and trauma specialists. The results showed a statistically significant decrease in PTSD levels in the experimental group compared to the control group at post-test measurement. Both groups exhibited a significant reduction in trauma-related cognitions. These findings provided evidence that the religion-integrated brief intervention program significantly alters PTSD symptoms and maladaptive cognitions. These results further suggested that developing brief, time- and resource-efficient interventions may be a worthwhile endeavor and that religion-integrated interventions could serve as an alternative early intervention for the management of PTSD symptoms.

Keywords Post-traumatic stress disorder, cognitive behavioral therapy, earthquake, religion, PTSD symptoms

Dr. Taha Burak Toprak, Kln. Psk. Hanne Nur Özçelik ve Kln. Psk. Hatice Rumeysa Işık tarafından hazırlanan makale *International Journal of Cognitive Behavioral Therapy* dergisinde yayınlandı. Bu çalışma, Psikoloji ve Psikoterapi Araştırmaları Derneği Travma Çalışmaları Grubu tarafından yürütülen deprem sürecindeki psikososyal destek çalışmalarının verilerine dayanarak hazırlanmıştır. Araştırma, deprem ardından gelişen TSSB belirtilerini azaltmada dine duyarlı kısa süreli bilişsel-davranışçı terapinin etkinliğini inceleyen yarı deneysel bir çalışmadır. Bu çalışma, dindar danışanlarla çalışırken dini başa çıkma kaynaklarını bilişsel yeniden yapılandırmaya entegre etmenin ve dine duyarlı müdahalelerin bireylerin hem psikolojik zorluklara etkili çözümler üretmelerine hem de dini değerlerini iyileşme sürecinde daha etkin kullanmalarına yardımcı olabileceğini göstermektedir.

5.4. Basılı Eserler / Kitaplar

İslam, Psikoloji ve Psikoterapi bağlamında gerçekleştirilen temel giriş seminerlerinde yer alan her bir konuşma birer makaleye dönüştürülmüş ve daha fazla ilgilinin istifadesine sunulmuştur.

- İlk kitabımız “İslam Düşüncesinde Psikoloji Ve Psikoterapi - Sağlam Temeller Yeni Ufuklar” adıyla yayımlanmış ve 2023 yılı ortaları itibariyle üçüncü baskıya ulaşmıştır.

Kitap İçeriği;

- Temel Sorular ve Temel Tartışmalar *Dr. Taha Burak Toprak*
- İslam Tıp ve Felsefe Geleneklerinde Psikoloji *Prof. Dr. Ömer Türker*
- İslam Tasavvuf Geleneğinde Psikoloji *Prof. Dr. Ekrem Demirli*
- Psikoloji ve Psikoterapide Din *Doç. Dr. Zuhul Ağilkaya şahin*
- İslam ve Psikoloji: Dünü, Bugünü, Yarını *Prof. Dr. Malik Badri*
- İslam ve Psikoterapi: Bir Model ve Uygulama
Örneği *Dr. Taha Burak Toprak*
- İslam Tıp ve Felsefe Geleneklerinden Bir
Psikoterapi Modeli Oluşturmanın İmkân ve
Zorlukları *Prof. Dr. Medaim Yanık*
- İslam Tasavvuf Geleneğinden Bir Psikoterapi
Modeli Oluşturmanın İmkân ve Zorlukları *Dr. Mustafa Merter*
- Psikoloji ve Psikoterapiyle İlişkimiz *Prof. Dr. Fatih Yavuz*
- İslam Düşüncesinin Klinik Pratiğe
Uygulanması: Geleneksel İslam'la Entegre
Psikoterapiye Giriş *Dr. Hooman Keshavarzi*

- İkinci kitabımız "Psikoloji Tarihini Yeniden Düşünmek" adıyla yayımlanmıştır. İlk kitabımızın devamı niteliğinde yeni ufukların arayışında, sağlam temelleri oluşturma çabasının yeni bir ürünü mahiyetindedir.

Kitap İÇeriği;

Çok Boyutlu Gerçeklik Anlayışı *Dr. Taha Burak Toprak*

Psikoloji ve Psikoterapi Çalışmalarında
Sömürgeci Dil ve Düşünceden Kurtulmak *Doç. Dr. Mehmet Dinç*

İslam Düşüncesinde Tıp Geleneği: Belhî
Örneği *Muhammet Uysal*

İslam Düşüncesinde Fıkıh
Geleneği: Debûsî Örneği *Doç. Dr. Tuba Erkoç Baydar*

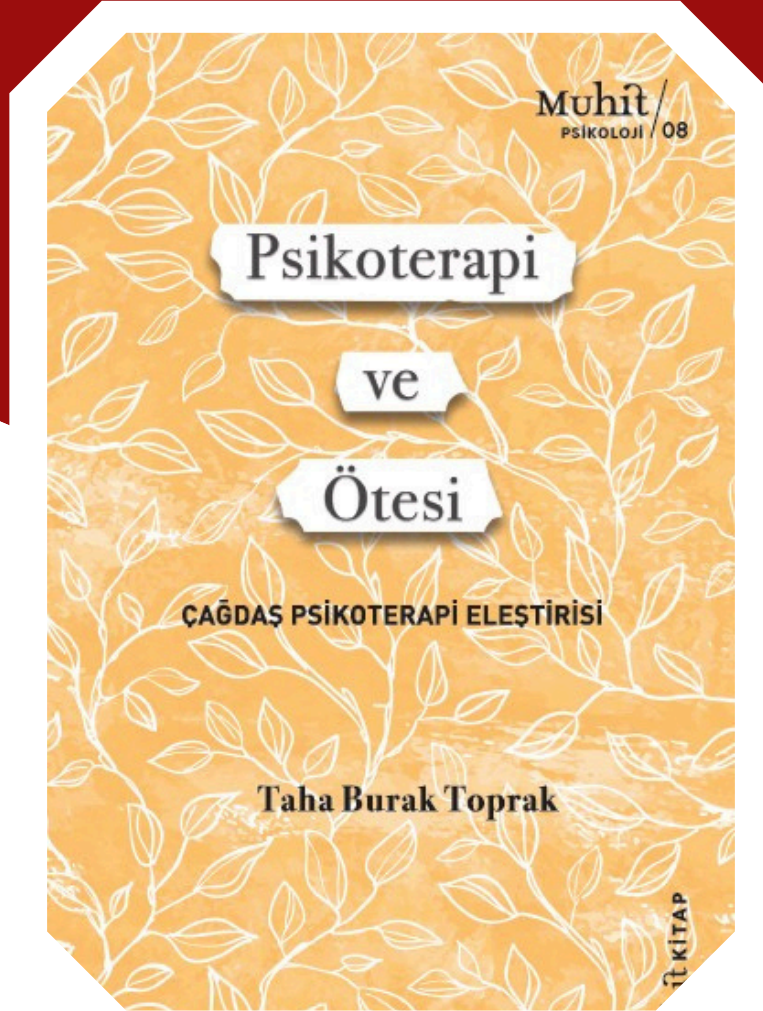
Fiillerin Ortaya Çıkış Aşamaları Üzerine:
Râzî'nin Eylem Teorisi *Prof. Dr. Eşref Altaş*

İslam Düşüncesinde Tasavvuf Geleneği:
İbnü'l-Arabî Örneği *Doç. Dr. Hacı Bayram Başer*

İslam Düşüncesinde Felsefe Geleneği:
İbn Sînâ Örneği *Doç. Dr. Mehmet Zahit Tiryaki*

İslam Düşüncesinde Tecdit: Gazzâlî
Örneği *M. Halit Çelikyön*

Bir Yol Haritası Denemesi *Dr. Taha Burak Toprak*

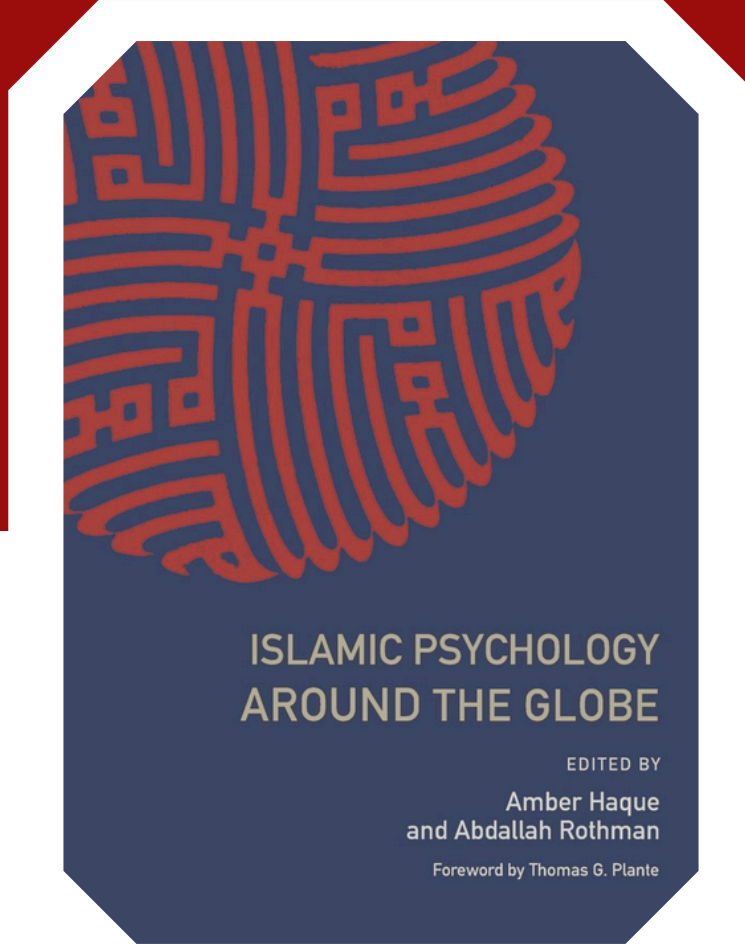

- Üçüncü kitabımız "Psikoterapi ve Ötesi - Çağdaş Psikoterapi Eleştirisi" adıyla yayımlanmıştır. İnsanı anlamlandırmada temel alınan varlık ve bilgi anlayışlarının psikoterapi uygulamalarına yansımalarıyla ilgili sorulara öneriler sunulmuştur.

Kitap İçeriği;

- I. Buluşma *Teorik ve Pratik Meseleler*
- II. Buluşma *Psikoterapide Pratik Konular*
- III. Buluşma *Yöntem Tartışmaları*
- IV. Buluşma *Genel Bir Bakış ve Ek Sorular*

Amber Haque ve Abdallah Rothman editörlüğünde yayınlanan ve dünya genelinde İslami İlimler ve Psikoloji alanındaki çalışmaları aktaran “Islamic Psychology Around the Globe” adlı kitabın Türkiye’deki güncel çalışmaları konu edinen “**Studies on Islamic Psychology in Turkey: Present Situation, Possibilities and Challenges**” isimli bölümü Prof Dr. Süleyman Derin ve dernek başkanımız Dr. Taha Burak Toprak tarafından kaleme alınmıştır. Bu sayede ülkemizde bu alanda gerçekleştirilen çalışmalar uluslararası bir eserde yer bulmuştur.

Okuyucularımızdan...

- *"Benim de katkıda bulunduğum "İslam Düşüncesinde Psikoloji ve Psikoterapi" adlı kitap Taha Burak Toprak'ın editörlüğünde piyasaya çıktı. Taha Burak ve ekibi eser için büyük emek verdi. Eserin, İslam ve psikoloji alanına katkı sağlayacağı kanaatindeyim."*

Prof. Dr. Medaim Yanık

- *"Her ne kadar psikoloji ve psikoterapi özelinde yapılmış olsa da, hususan ilk üç makalenin her alana hitap ettiğini düşünüyorum. Bana sorarsanız eser yalnızca modern bilimin sınırlılıklarını göstermekle kalmıyor, ne yazık ki bir çok müslümanda görülen "Batılı" bilim alerjisine de çare olacak şekilde bilimin ve metodolojinin gerekliliğini evrenselliğini ve önemini de ortaya koyuyor."*

Melike Nursultan Akkaya, Uzman Psikolog

- *"Ruh sağlığı alanında tanınmış isimlerin, içinde bulunduğu dini inanca ve kültüre atıf yaparak eserlerini zenginleştirmeleri, psikoloji okumaları yapan dikkatli okurların gözünden kaçmamıştır. İnsanın olduğu yerde din ve maneviyatın etkisini görmezden gelerek gerçekçi bir yaklaşım sergilememiz de mümkün değildir. Başta İslamın 'Altın Çağı' olarak değerlendirilen 8. ve 15. yy arası dönemdeki Belhî, İmam Gazzalî gibi alimlerin eserleri, sonrasında parça parça ortaya konulan eserler ve son yüzyılda Said Nursi'nin Risale-i Nur külliyyatı, günümüzdeki çalışmalarla beraber ruh sağlığını doğrudan ve dolaylı ele alan zengin kaynakları bünyesinde barındıran bir geleneğe sahip olduğumuzu göstermektedir. Psikolojinin 20. yy ile birlikte kat ettiği mesafeyi dikkate aldığımızda bu durum, İslam düşüncesinde psikoloji araştırmalarının da önemini arttırmaktadır."*

Ş. Betül Nizamoğlu, Uzman Psikolojik Danışman

6. Gelecek Projeler

Dernek bünyesinde yürütölmekte olan çalışmaların ruh sağlığı alanı ve toplum ihtiyaçları doğrultusunda çeşitlendirilmesi amacıyla projeler hazırlanmakta ve hayata geçirilmektedir:

- İleri Araştırma Grupları
- Kitap Projeleri
- Çok Boyutlu Psikoterapi Yaklaşımına Dair Eğitimler

6.1. İleri Araştırma Grupları

İleri araştırma grupları ile Psikoloji ve Psikoterapi Araştırmaları Derneği misyon ve vizyon çerçevesine uygun olarak araştırmacı ve uygulamacı yetiştirmek amaçlanmaktadır;

- **Aile Çalışma Grubu:** Ailede yaşanan sorunlara dini ve kültürel değerler çerçevesinde uygulanabilecek çözümlerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla kurulmuştur.
- **Travma Çalışma Grubu:** Bireysel ve toplumsal travmaların etkilerini iyileştirmeye yönelik, dini ve kültürel değerlerle uyumlu çözümler geliştirerek bunların yaygınlaştırılması amacıyla kurulmuştur.
- **Obsesif Kompulsif Bozukluk Çalışma Grubu:** Dünya Sağlık Örgütü tarafından yaşamı olumsuz etkileyen on psikolojik bozukluktan biri olarak tanımlanan OKB'ye yönelik dini içerikli müdahalelerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla kurulmuştur.
- **Teorik Çalışmalar Grubu:** İslam düşünce birikiminden ilham alarak geliştirilecek modeller çerçevesinde güncel teorik sınırlılıkların yeniden yorumlanması ve ilgili çalışmaların literatüre kazandırılması amacıyla kurulmuştur.

6.2. Kitap Projeleri

Dernek bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetlerin birer sonucu olarak planlanan "Yaşamı Yeniden Düşünmek / Psikolojik Zorluklar ve Çözüm Önerileri - Din ve Bilim Işığında -", "Her Şeyi Yeniden Düşünmek / Psikolojide Metafizik Tartışmaları" başlıklı kitaplara yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

6.3. Çok Boyutlu Psikoterapi Yaklaşımına Dair Eğitimler

İnsanı çok boyutlu yapısı içerisinde farklı yönleriyle bütüncül olarak ele alıp, ruhsal zorluklara bu doğrultuda çözümler üretmeyi hedefleyen özgün teorik ve pratik modellerin oluşturulması, geliştirilmesi ve bu yaklaşımlara dair eğitimlerinin verilmesi amaçlanmaktadır.

